№ 33 Մարտի 6 (18) 1879 Մարտի 6 (18) № 33

ՈՒԹԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

Գոյանում է յուրաքանչյուր կիրակի 1½ թերթ, կես տարվանը 6 թերթ։

Թերթը տպվում է հայերեն լեզվով։

Գնումներ կարելի է անել հետևյալ հասցեով՝ Тифлисъ. Редакція „Мшакъ"։

ՄՇԱԿ

Խմբագրատունը բաց է առավոտեան 10–2 ժամ (Բացի կիրակի և ազգ տոներից)։

Գնումները ընդունվում են միայն յոթերորդ։

Ցանկացողներին հայտնվում է, որ նրանց համար վճարում են իրատարակչի հետ 2 ռուբլի։

ՍՈՎՈՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Գոյատևողների ընտրությունը—Ներքին տեսություն։ Նամակ Լիսաբոնից։ Նամակ Դամասկից։ Նամակ Ալեքսանդրապոլից։ Նոր գրքեր։—Ալբանացիներ տեսություն։ Բուլգարիա։ Նամակ Թիֆլիսից—Մեյանի հեռագրերը—Գոսպոդարությունները։—Տեղեկություններ։

ԳԱՂԱՓԱՐԻՆԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԸ

Մինչև այժմ, թերևս մեր բանիերացուցը կը տեսնի Ներկայ Համարի Ներքին լուրերից, Խիվայի բաղաքագլուխը գնա ընտրված չէ։

Ո՞նչ է այն գաղտնարանի երևույթի պատճառը, որ Խիվայի պես մի բաղաքում մարդ չէ գըտնվում, որին մեր Դուման արժանի համարի ընդունել բաղաքագլխի պաշտոնը։

Մենք կարծում ենք որ մարդիկ կան մեր բաղաքում, գլուխներ կան մեր հասարակության մեջ, բայց երևի մեր ձայնատուները չեն համարում իրանց բնությունների մեջ որոշ հատկություն, գա այն պատճառով է, որ նրանք մի իգական են որանում և չը գիտեն որանց, հասարակության ինչ գաստակարգում, մասնագիտությունի որ աստիճանի մեջ գտնեն իրանց իգական...

Մենք ասում ենք մեր ձայնատուները գնա իրանք ճշգրտությամբ որոշած չեն, թե ինչ տեսակ բաղաքագլուխ են ցանկանում, ինչ յատկություններ ակը մարդ են կամենում տեսնել այդ հասարակական պաշտոնի մեջ։

Մեզնե հասարակության մեջ հասարակական բաղաքացին, թե այլ ընտրողական պաշտոնների համար մարդիկ առաջուց պատրաստվում են, իսկ մեզանում այդ տեսակ պաշտոնների համար ոչ որ երբեք չէ պատրաստվում։ Նրանք որ հարկաւոր է լինում ընտրել,—ոչ որ չը գիտե թե ում ընտրել, ում տայ իր ընտրողական քուէն....

Մենք առաջարկում է մի գիտուորականին որպէս բաղաքագլուխ, բայց ինչ յատկություն կայ գինուորական ծառայության, բաղաքագլխի տեղեկության և բաղաքագլխի վարչության մեջ,—այդ ոչ առաջարկողը, ոչ էլ մեզնացած ընտրողները բացատրել չեն կարող։ Հարկավորը առաջարկում է պետական բաղաքական ծառայության մի պաշտոնեայի, գարձեալ ոչ որ չէ կարող ապացուցանել որ պետական լուս պաշտոնեան կարող է լաւ բաղաքագլուխ դառնալ։ Հարցրեցը խորհուրդ և տուին ընտրել բաղաքագլխի պաշտոնի համար ձկնարանության մի կարգավորություն, առանց բացատրել կարողությունը որ ձրկնորսության և խիվիչիի փաղանների վրա գտնվող բաղմաթիվ ձկնաձիներից ձուկ որսալու մեջ տիրող կարգ կայ։ Ընտրեցը առաջարկում է մի լրագրի նախկին խմբագրին, առանց որ և է ապացույցներ բերելու թե առաջարկվածը իր հրատարակած լրագրի մեջ որ և է ընդունակություն է ցույց տուել գեղի բաղաքային հարցերի առթիվ բնությունը, իր լրագրական գործունեությանը որ և է ազատ է բերել բաղաքային տեղական քանդիրների ազատությունը կերպով վճռելու։ Հինգերորդը առաջարկում է հացի կապալառուին, վեցերորդը հաշտարար դատաւորին, եոթերորդը մի բժշկին և այլն և այլն։

Մենք չենք մեղադրում ձայնատուներին, մենք խոստովանվում ենք որ նրանց դրությունը դժուար է, որովհետև ամբողջ բաղաքում չը կայ մի մարդ անգամ, որ տարբեր երկիրների պես, առաջուց պատրաստվելը, իր գործունեությունը բաղաքային գործունեության համար։

Բայց պատճառով էլ մենք առաջարկելը ուշադրություն դարձնել մի մասնագիտության վրա, որ քիչ թե շատ մեզ է բաղաքագլխի կոչմանը և գործունեության ձևին։

Հեզ հարկաւոր է մի տեսակ, տասցներ մենք, վեր առէք, տարեմեջ, մի գործնական, հասկացող տեսակ, որ մի և նույն ժամանակ միացնում է այդ յատկությունները։

Դ. Ե.

ԱՆԳԼԻԱՅԻ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԳԼԻԱ ԵՐԵՍԻԱՆԻՑ

28 փետրվարի

Ելյա հրդ ամեն տեղ հարկը գրգռում տասան և գանգատներ պատճառելը. Միանում են տեղերում գոյություն ունեցող հոգ տերերի ազատագրող կազմությունները համար, ելնելով նամակներում մի տեսակ և ցասումի պատկեր ունեն տեսնում։ Հարցրուց գնդերը խլված են իրերին տարվությունների մեջ և ոչ ոք չէ մնացում այդ տեղերում ուսման և գիտությունների լույսը տարածելու։ Հայ գիտությունի տիրում և բացարում է ուսումը, նա պատրաստ է իր վիճակի կոչվելը գունել իր գանգի կազմությունների համար, քանզի չը կաց մի տաղանդ, մի տունն, ոչը իրագործել հայ գիտությունը տարածած բայց ազնիվ նպատակներ և ձգտումներ։ Ելյա է ընդհանուր այդ պատմությունը, ինչպես և կամ ամենայն ազգերի մեջ։ Ամենայն ազգերի մեջ գոյություն ունեցող ազգասիրությունը, որ տանում ունի

սանդարագրքին, քաղվածած է մեծաստվածքէս 350 ասան քառասունչորսեան և 100 ասան ֆոմբանի հայերէնց։ Իր չորեքոտանքամբ գանվածք մանր ու քաղվածքիս գլուխներց ասուցվեան է քիչ բանքիներնէրի շատասիրեանց, քիչ հարգասիրեանց, քիչ հարգելիքարքեանց, քիչ գնդապետ բան ֆոդասիրեանց և քիչ։ ֆուսասիրարքեանց...և ապրեն ԱՀա գնդապետ ֆոդ հրեանք քանանեաց։ ու մի պարֆիկա և քառասան ուսումնասիրեանն է։ Ի-քիչեն պրոդարանա սանդ ասուսմ, ինքն ասուսմ՝ ասուրքով է պրոդրը մինասիրով, բայց հրը որ գոյա է գոյանեաց ժամանակ, ֆասրով պիտք է գնասեաց ասուսմ։ հասանք սոնը հրը գոյա՝ քանանեաց։ Իսկ գնդապետ գնդասասանքիներ ասրարան է։ Ուսումնասիրեանեանքը սանդ ասուսմ է և ասուսմ։ Ինչ պրոդ։ Ես գնդասասանքիներ ասրարան է։ Ուսումնասիրեանեանքը սանդ ասուսմ։ ասրարան